

375.1 C-E,

KAIKKIIEN MAIDEN KÖYHÄLISTÖ, LIITTYKÄÄ YHTEEN!

FRIEDRICH ENGELS

KOMMUNISMIN PERIAATTEET

(»Kommunistisen Manifestin»
alkuperäislunnos)

SUOMENNOS

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO
KIRJASTO

1290644656

329.15(480) SKP 7 K ENGELS
Engels, Friedrich
Kommunismmin periaatteet : (Kommunistisen

Suomalaisten Kommunistien Sarjajulkaisu

N° 29

Hinta 50 kop.

Kustantaja: Suomalaisten Kommunistisen Puolueen
Keskuskomitea. — Pietari 1918.

Suomalaisten Kommunistien Sarjajulkaisu.

Suomalaisen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean kustantama:

Jä

1. Kommunismin periaate ja käytäntö. Hinta 50 k.
2. Bucharin. Kommunistien (bolshevikkien ohjelma).
3. Suomen sos.-dem. ja vallankumous. 20 k.
4. Talonpojille (lento-leht.)
5. Mitä tahtoo Suom. Komm. puolue? 50 k.
6. Työväen kontrollista työväen hallintaan. 1 rpl. *)
7. Avoin kirje тов. Leninille. 15 k.
8. Maatalouskommunit Venäjällä. 10 k.
9. Trotski. Neuvostovalta ja yleismaailm. vallank. 50 k.
10. Radek. Kansainvälinen asema. 50 k.
11. Porvarillinen hirmuvalta Suomessa. *)
12. Sotilaan tehtävät ketjussa. 10 k.
13. Sinovjev. Kansainvälinen vallankumous on tulossa. 20 k.
14. Manner. Onko vallankumous kuollut. 50 k.
15. Radek. Sosialismin kehitys tieteestä teoksi 50 k.
16. Sirola. «Isänmaa on vaarassa». 25 k.
17. Kommunistinen Manifesti. *)
18. Kuusinen. Suomen vallankumous. *)
19. Lenin. Valtio ja vallankumous. *)
20. Marx. Kansalais-sota Ranskassa. *)
21. Struthahn. Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslaki. 50 k.
22. Trotski. Työ, kuri, järjestys, pelastavat Neuvostotasavallan. 50.
23. Sirola. Kunnia Lokakuun vallankumouksen sankareille 25 k.
24. Jastrshembski. Kuinkatyömiehet luovat uuden järjestyksen. 25. k.
25. Lenin. Taistelu leivästä 25 k.
26. Bucharin. Tsaarivallan kukistumisesta porvariston kukistumiseen. *)
27. Sinovjev. N. Lenin. Piirteitä elämästä ja toiminnasta. 75 k.
28. Evä. «Kosto Suomen köyhälistön pyöveleille» 25 k.
29. Engels. Kommunismin periaatteet. 50 k.
30. Samoilova. Elintarvekysymys ja Neuvostovalta. 75 k.
31. Samoilova. Mitä antoi lokakuun vallankumous työmiehille ja talonpojille. *)
32. Bucharin. Alas imperialistiset rosvot. *)
33. Lenin. Maalaisköyhälistö ja vallankumous. 15. k.
34. Aukusti. Valkoinen sosialidemokratia — punainen kommunismi. 25 k.

Merkillä *) varustetut ovat (tämän kirjasen ilmestyessä) vasta valmisteilla.

ALKULAUSE.

Tässä julkaistu teos löydettiin Friedrich Engelsin jälkeen jääneiden käsikirjoitusten joukosta. Se on hänen käsialaansa ja kirjoitettu kellastuneelle paperille. Jo pintapuolisestikin tarkastaessa pisti silmään, että se oli Marxin ja Engelsin »Kommunistisen Manifestin« alkuperäislunnon. Yhtä varmasti ei olisi voinut lausua mielipidettään siitä, kuka oli tämän teoksen tekijä. Se saattoi olla Engelsin yksinäänkin tekemä. Tätä olisi todistanut sekin seikka, että Engels juuri itse kertoi minulle ja luultavasti muillekin, että aluksi hän ja Marx laativat kumpikin erikseen Kommunistisen Manifestin luonnoksen ja vasta senjälkeen valmistivat sen lopullisen sanamuodon. Kerrottuaan minulle tästä v. 1884, lahjoitti Engels minulle sivun Marxin luonnosta, jonka aikoinaan jäljennyttiin »Wahre Jakob«-aikakauslehden juhlanumeroon. Siitä, että hänellä oli oma luonnoksensa, Engels vaiken, eikä käsikirjoituksessa ole merkkiäkään, joka todistaisi, että tämä luonnos on nimenomaan hänen. Päinvastoin, — käsikirjoituksessa on 22:n ja 23:n kysymyksen vastausten sijalle merkitty »jää«, mikä epäilemättä antaa aihetta luulla, että tämä on ensimmäisestä luonnoksesta muokattu teksti ja senvuoksi voidaan edellyttää, että tähän muokkaukseen jo on ottanut osaa myöskin Marx ja teos on yhteisen työn tulos. Alkulauseessa Marxin ja Engelsin kirjevaihdon julkaisuun, joka jo muutamia vuosia takaperin oli suunniteltu, mutta vasta nyt toteutettu, selitettiin tämän teoksen julkaisemisen lykkääminen todenmukaisesti tästä edellytyksestä johtuneeksi.

Marxin ja Engelsin välisessä kirjevaihdossa on eräs kohta, joka täydellisesti ratkaisee tekijäkysymyksen.

24:nä marraskuuta 1847 kirjoittaa Engels Parisista lähettämänsä kohtalaisen pitkän kirjeensä lopussa Marxille:

»Tiistaina illalla. Ajattele tarkoin meidän uskontunnustustamme. Mielestäni teemme parhaiten, jos jätämme pois katekismuksen muodon ja varustamme tuotteen otsikolla: »Kommunistinen Manifesti«. Koska siihen on välttämätöntä sisällyttää yhtä ja toista historiasta, niin entinen muoto ei kelpaa. Minä lähetän sen mitä olen tehnyt, — se on kirjoitettu yksinkertaiseen kertovaan tyyliin, mutta vallan sopimattomasti toimitettu: kirjoitettu mitä kovimmalla kiireellä. Minä aloitan näin: mitä on kommunismi? ja heti senjälkeen — proletariaatti, sen kehityksen historia, sen eroavaisuus entisaikojen työmiehistä, vastakohtaisuuden kehittyminen proletariaatin ja porvariston välillä, pulat ja niiden seuraukset. Lisäksi — joukko reunamuistutuksia, ja lopuksi, kommunistisen puolueen politiikka, mikäli se koskee joukkoja. Nykyinen sanamuoto ei vielä ollenkaan ole lopullista hyväksymistä varten, mutta minä aion, joitakin vähäpätöisyyksiä tarkistaen hyväksyttää sen siinä muodossa, ettei siihen ainakaan jää mitään meidän katsantokantaamme vastaan sotivaa.«

Tämä oli kirjoitettu muutamia päiviä ennen Engelsin lähtöä Lontooseen kommunistien konferenssiin, jossa annettiin Marxin ja Engelsin yhteiseksi tehtäväksi manifestin laatiminen, — johon he heti palatuaan ryhtyivät, vaikkakin suunnitelman perusteella, joka huomattavasti erosi siitä luonnoksesta, minkä Engels tässä on kehittänyt.

Näin ollen me voimme varmasti todeta: *Ensiksi* Engelsin vakuutus siitä, että hän ja Marx Lontoon konferenssin *jälkeen* kirjoittivat itsenäisiä luonnoksia, perustuu ajan väärin muistamiseen jota muulloinkin on sattunut Engelsille. Eri luonnokset olivat tehdyt *ennen* Lontoon konferenssia. *Toiseksi*, että tässä esitetty luonnos — on Friedrich Engelsin työ. Sisällysluettelo hänen lähettämässään kirjeessä on

täydellisesti yhtäpitävä käsikirjoituksen sisällyksen kanssa.

Ja, *kolmanneksi*, me voimme pitää täysin uskotavana, että tämän luonnoksen sanamuoto on jäljennös ensimmäisestä, koska ensimmäinen sanamuoto, Engelsin sanojen mukaan, oli kokoonpantu »kiireessä« ja oli hän sitä ehdottanut kommunistien liiton Parisin osaston hyväksyttäväksi. Jos ei saakaan olettaa, että hän siellä kohtasi periaatteellisia vastaväitteitä, joita hän tuskin olisi hyväksynytäkään, niin ei ainakaan mikään estä edellyttämästä, että Engels vielä kerran, perusteellisen harkinnan jälkeen, tarkasti ja kauttaaltaan korjasi teoksen, kuten nähdään, muuttamatta sen perusluonnetta ja aineen järjestystä.

On vielä huomattava, että Engels, jo kaksi viikkoa ennen yllämainitun kirjeensä kirjoittamista, kuten hän ilmoitti Marxille 10:nä marraskuuta v. 1847, sai Kommunistien Liiton parisilaisilta jäseniltä kehoituksen, Moses Hessin*) kirjoittaman ja Engelsin kaikin kohdin arvosteleman »uskontunnustuksen« sijaan, esittää uuden joka sitten olikin harkittavana kommunistien piirin kokouksessa 8 päivää jälkeenpäin ja siten lähetettiin Lontooseen. 24:nä marraskuuta v. 1847 kirjoitetun kirjeen alusta voidaan päättää, että tällä välin tapahtui Marxin ja Engelsin välillä mielipiteitten vaihto, joka johti siihen, että ystävykset päättivät yhdessä laatia uskontunnustuksen ja julkaista sen yhteisenä teoksenaan.

Jo yksikin todiste tekijän henkilöstä olisi ollut riittävä tässä esitetyn teoksen julkaisemista varten. Tämä ei ole kuitenkaan ainoa syy. Sen julkaisemista vaativat puhtaasti periaatteellisetkin ajatukset. Tämä teos ei tietysti ole niin seikkaperäinen kuin »Kommunistinen Manifesti«, se ei ole kirjoitettu yhtä selvällä klassillisella, lyhyen nasevalla kielellä. Mutta silläkin on erikoisansionsa. Se koskettelee enem-

*) Moses Hess — n.s. »todellisen sosialismin« edustaja. Katso hänestä Kommunistisesta Manifestista. (Suom. huomautus).

män yksityiskohtia ja, tähän nähden, sekä myöskin siitä syystä, että sen sisältö on laadittu kysymysten ja vastausten muotoon, tulee paljon ymmärrettävämmäksi sellaisellekin lukijalle, joka ei täydellisesti ole perehtynyt sosialististen aatteiden maailmaan. Ja tästä huolimatta pysyy se kuitenkin yhtä paljon tieteellisesti ajateltuna. Täysin oikeutetusti voidaan sitä sanoa Kommunistisen Manifestin perusaatteiden kansanomaistumaksi, ja samalla on se tämän nerontuotteen arvokkaana täydennyksenä. Tulee vain viitata orjien, maaorjien ja nykyaikaisten proletariiden eroavaisuuden määrittelyyn: kuva siitä, miten voidaan arvostella nykyaikaista yhteiskuntaa, joutumatta taantumuksellis-romantilliseen entisyyden yliselyyn. Kahdelta kannalta edelleen on arvokas se kohta, missä kuvataan yhteiskunnallisten suhteitten oletetun kehityksen mahdollisuuksia proletariaatin saavuttaman poliittisen herruuden alaisena — arvokas, historiallisena todistuskappaleena Kommunistisen Manifestin kirjoittajain aatteiden kehityksestä, arvokas myöskin siinä suhteessa, että siitä selviävät yksityiskohtaisemmin kuin Kommunistisesta Manifestista mainitun kysymyksen eri puolet. Mitä havainnollisimmin on tässä osoitettu, että tämä kehitys voi tapahtua ainoastaan asteettain, että jokaista suurta askelta, jokaista toimenpiteitten ryhmää varten vaaditaan aikaa, saavuitaakseen mahdollisuuden syventää ja laajentaa niitä. Lopullisiin päämääriin vievien toimenpiteitten täydellinen toteuttaminen ja niiden vaikutuksen voima tien kullakin asteella riippuu yleisen kehityksen saavuttamasta tilasta; tämän kehityksen eri vaiheita voidaan kiirehtää, mutta ei niiden ylitse hypätä. Kysymys ei ole *asiain* muuttamisesta, vaan siitä, että asiain mukana tulee *ihmistenkin* muuttua ja he muuttuvatkin. On selvää, että Marx ja Engels laskivat väliajan, mikä on välttämätön tälle kehitykselle, koko joukon lyhemmäksi, kuin se todellisuudessa osoittautui. Engels tämän itse tunnusti,

ja todistukset siitä ovat niin eittämättömät, ettei maksa vaivaa tuhlaa liikoja sanoja tähän seikkaan nähden.

Mutta sivuuttaen tämän ja kääntyen tärkeämpään (teorian tieteellisen luonteen arviointia varten) kysymykseen Marxin ja Engelsin *ennustuksista* ja siitä missä määrin ne toteutuivat kehityksen tosiasiallisessa kulussa, me saamme verrattoman paljon suotuisamman kuvan. Tietysti ei ole puhe ulkonaisista, liikkeen poliittisista muodoista, vaan taloudellisista perusmuodoista ja suunnista. Tässä suhteessa osoittaa vertailu, että myöskin ne heidän opettamistuaan menettelytavoista, joita he itse pitivät myöhemmin toteutettavina, ovat erinomaisessa sopusolmussa toimenpiteitten kanssa.

Otamme, esimerkin vuoksi, tässä teoksessa mainitun »*työläisarmeijan* muodostaminen, eritoten maanviljelystä varten«. Ensi silmäyksellä se näyttää oudolta. Ja kuitenkin me varsinkin Saksassa huomaamme sen seikan, että eräinä vuodenaikoina kokonaiset työläisarmeijat käyvät maanviljelystyöhön ja sen sivualoille, osaksi ulkomailta, osaksi kaupungeista, hajaantuakseen taas »ottelun« jälkeen kaikille neljälle suunnalle. Mitä erilaatuisimmat porvarilliset reformaattorit vaativat tätä nykyä valtiota muodostamaan maanviljelystaloudellisia työläissiirtoiloita. Useimmissa tapauksissa on se yhdistynyt taantumuksellisiin pyrkimyksiin ja sen päämääränä on uuden maaorjamaisen riippuvaisuuden luominen. Mutta, mikäli kysymys on itse tuotannon vaatimuksista, tämä tarve tulee olemaan myöskin silloin, kun työväenluokka saavuttaa poliittisen herruuden tai johtavan vaikutuksen valtiossa.

Mahdottomiksi täytyy tulla ja tulevatkin ainoastaan ne muodot, joissa sitä nyt pyritään toteuttamaan. Mainitun tarkoituksen mukaiset toimenpiteet voivat tulla ja luultavasti tulevatkin sitä välttämättömämmiksi, mitä enemmän elintarpeiden tuonti valtame-

ren takaa jää jälkeen kasvavista tarpeista — mahdollisuus, joka meidän on otettava huomioon.

Suurteollisuuden kehityksen aiheuttaman väestön kerääntymisen suurkaupunkeihin täytyy tehdä välttämättömäksi — kehityksen vissillä asteella — päinvastainen liike, jonka selviää oireita me huomaamme jo nykyaikana. Mutta siellä, missä työväenluokka saa johtavan aseman, tämä päinvastainen liike ei voi saada eikä saakaan muotoa, joka uudestaan vetää maalle. Sillä kylien entiset asukkaat eli, oikeammin, heidän jälkeläisensä ovat tällä välin tulleet aivan toiseksi ihmisiksi, aivan uusine aineellisine ja henkisine tarpeineen, joita vanha maaseutu ei kykene tyydyttämään.

**
*

Mitä tulee esitetyn teoksen julkaisemistyöhön, niin on siitä huomattava seuraavaa:

Teoksen nimenä on se, mikä oli merkitty Engelsing käsikirjoituksen otsakkeeksi. Alaotsake on julkaisijan työtä. Käsikirjoituksessa on kolme kirjoittamatta jätettyä kohtaa: kysymyksen 9 alla on vastauksen paikka jäänyt täyttämättä, 22:n ja 23:n kysymyksen alla, kuten jo on huomautettu, on vastauksen sijalla sana: »jää«. Koska tämä teos ei ole ainoastaan historiallinen todistuskappale, vaan julaistaan myös propagandatarkoituksessa, niin katsoin minä välttämättömäksi täyttää nuo aukot voimieni ja tietojeni mukaan niin ajatellen, kuin minun katsantokantani mukaan sitä tehdessään olisi ajatellut Engels itse. Siinä missä oli mahdollista, vaihdoin täydennykset otteisiin Kommunistisesta Manifestista ja siten annoin sanavuoron itse Engelsille ja Marxille. Muuten minä olen koettanut pysytellä mahdollisimman lähellä niitä ajatuksia, joita Marx ja Engels näitä kysymyksiä selvittelevissä teoksissaan ovat lausuneet. Paitsi tätä täydennystyötä, on minun tullut suorittaa toinenkin työ. — Teos kuuluu siihen ajankohtaan, jolloin Engels ja Marx talousteorian eri kysymyksistä lausuivat mielipiteitä, joihin he

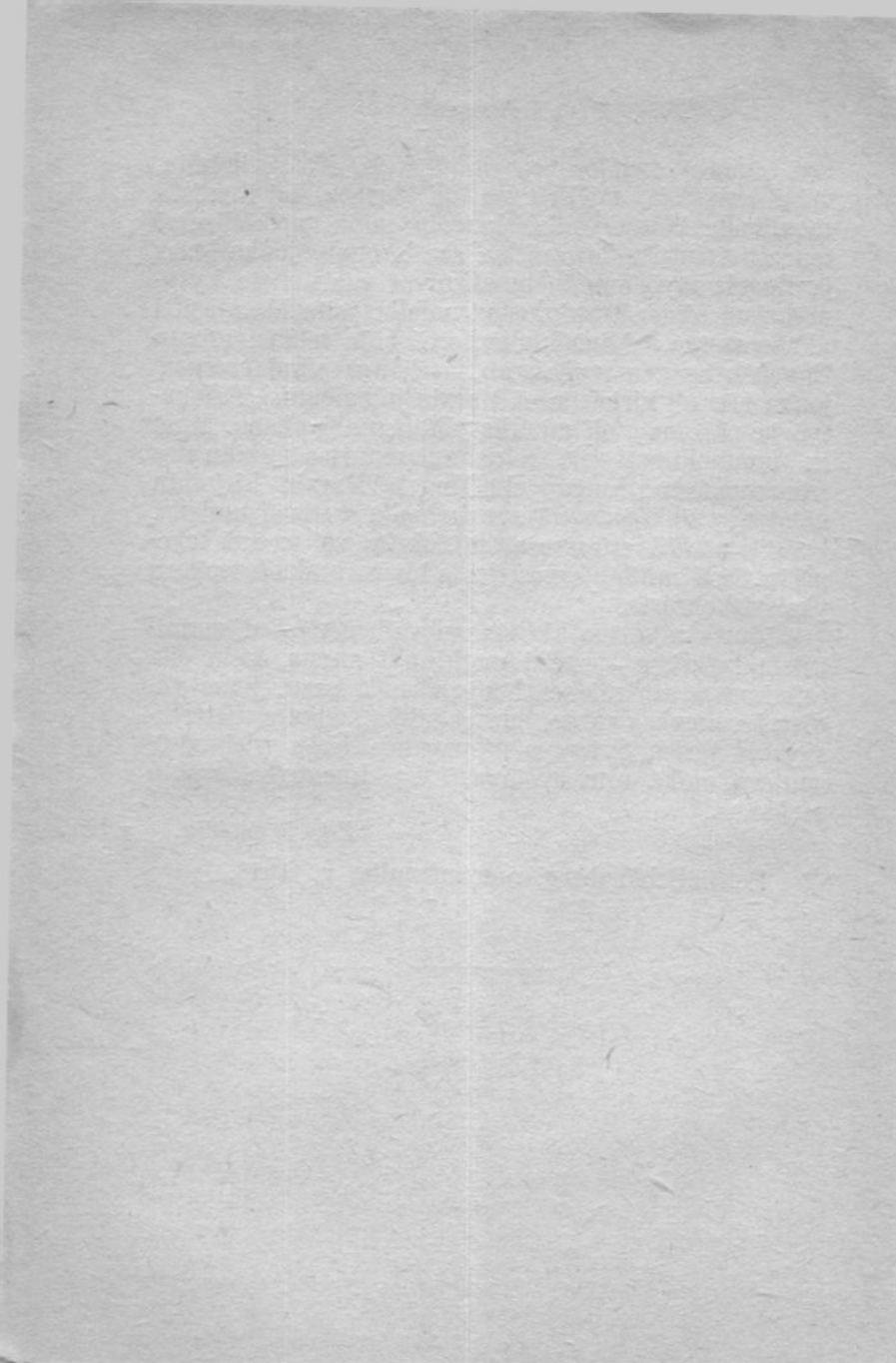
myöhemmin ovat tehneet muutoksia. Niissä kohdin, missä sellaisia mielipiteitä oli lausuttu tai ilmaistu tavallisilla lausetavoilla, katsoin minä tarpeelliseksi reunamuistutuksilla osoittaa sen kannan, jonka Marx ja Engels myöhemmin omaksuivat vastaavista kysymyksistä niiden tutkimusten nojalla, joita Marx esitti »Pääomassa«. Minä luulen, että näin tehden toimin Engelsin hengen mukaisesti, — hänen alkulauseensa, jonka hän oli kirjoittanut Marxin julkaisuun »Palkkatyö ja pääoma«, oli minulla johtavana lankana. Minä en luonnollisesti ole rojhennut muuttaa mitään itse sanamuodossa, kuten teki Engels Marxin kirjoihin nähden, vaikkapa mitä suurimmalla varovaisuudella.

On selvää, etten minä myöskään voi mennä tekemään tässä mitään arvostelevia huomautuksia teoksen yksityiskohdista.

Mutta rajoittua ainoastaan vaikenemiseen mainituista kohdista — olisi merkinnyt samaa, kuin olla toimimatta sen miehen hengen mukaisesti, jossa yhdistyi voimakas tahto, suuret lahjat, ankara tieteellisyys ja järjen terävyys propagandalliseen yleistajuuteen, mikä niin loistavasti on ilmennyt tässäkin teoksessa.

Ed. Bernstein.

Berlin-Schöneberg, marraskuulla, v. 1913.

KOMMUNISMIN PERIAATTEET.

1 kysymys: Mitä on kommunismi?

Vastaus. Kommunismi on oppi proletariaatin vapautumisen ehdoista.

2 kysymys: Mikä on proletariaatti?

Vastaus. Proletariaatti on se yhteiskunnan luokka, joka elää yksinomaan työnsä myymisellä, eikä minäkäänlaisen pääoman tuloilla; proletariaatti on se luokka, jonka onni ja onnettomuus, elämä ja kuolema, koko olemassaolo riippuu työn kysynnästä, s.o. liike-elämän seisahduksen ja vilkastumisen vaihtelusta, hurjan kilpailun heilahduksista.

Proletariaatti eli proletarien luokka, sanalla sanoen, on yhdeksännentoista vuosisadan (ja nykyisen ajan) työväenluokka.

3 kysymys: Siis proletareja ei ole aina ollut olemassa?

Vastaus. Ei. Köyhiä ja työtätekeviä luokkia on aina ollut olemassa: suurimmaksi osaksi työtätekevät luokat ovat myöskin olleet köyhiä. Mutta sellaisia köyhiä, sellaisia työmiehiä, jotka olisivat eläneet sanotussa olosuhteissa, ei aikaisemmin ole ollut, siis, proletareja ei aina ole ollut olemassa, aivan samoin kuin aina ei ole ollut vapaata ja säännötöntä kilpailua.

4 kysymys: Miten on proletariaatti syntynyt?

Vastaus. Proletariaatti syntyi teollisuuden vallankumouksen johdosta, joka tapahtui viime vuosisadan (18:nnen) toisella puoliskolla Englannissa ja toistui jälkeenpäin maailman kaikissa sivistysmaissa. Tämän teollisuuden vallankumouksen aiheutti höyrykoneen, erilaisten kehuukoneiden, koneellisten kangaspuiden ja monien muiden mekaanisten laitteitten keksiminen.

Nämä koneet, jotka maksoivat sangen paljon ja joita senvuoksi saattoivat ostaa ainoastaan suurkapitalistit, muuttivat koko entisen tuotantotavan ja syrjäyttivät entiset työmiehet, koska koneet alkoivat valmistaa parempia ja halvempia tavaroita, kuin työmiehet puuteellisine rukkeineen ja kangaspuineen. Nämä koneet jättivät teollisuuden kokonaan kapitalistien käsiin ja tekivät työmiesten pikkuomaisuuden täysin arvottomaksi (työaseet, kangaspuut j.n.e.), niin että pian kapitalistit saivat käsiinsä kaiken ja jättivät työmiehet putipuhtaiksi. Lisäksi otettiin käytäntöön kaiken valmistuksessa tehdassysteemi. Heti kun oli annettu sysäys koneitten ja tehdassysteemin käytäntöönottamiselle, niin alettiin tätä järjestelmää nopeasti sovelluttaa kaikilla muillakin teollisuuden aloilla, kirja- ja kivipainoissa, savenvalajan työssä ja metallienjalostusteollisuudessa. Työ alkoi yhä enemmän ja enemmän jakaantua eri työmiesten kesken, niin että työmies, joka ennen oli suorittanut koko työn, alkoi tehdä ainoastaan sen osan. Tämä työnjako teki mahdolliseksi sen, että tuotteita alettiin saada nopeammin ja halvemmalla. Se johti yksityisen työmiehen toiminnan toistamaan kaikkein yksinkertaisimpia, mekaanisia liikkeitä, jotka suoritettiin koneen avulla ei ainoastaan yhtä hyvin, vaan vieläpä paremminkin kuin ennen. Sillä tavoin kaikki teollisuusalat, yksi toisensa jälkeen, joutuivat höyryvoiman, konetekniikan ja tehdassysteemin herruuden alaisiksi, aivan samoin kuin kehruu- ja kutomatyökin. Samalla ne kokonaisuudessaan joutuivat suurkapitalistien käsiin, ja työmiehet menettivät viimeisenkin itsenäisyytensä jäännöksen. Kaikkialla joutui, paitsi tehdasmaista käsiteollisuutta (manufaktuuri), myöskin käsityö, tehdasjärjestelmän alaiseksi, sillä suurkapitalistit, käytyään perustamaan suurverstaita, joissa kustannukset tulivat paljon pienemmiksi ja käytettiin työnjakoa, alkoivat yhä enemmän ja enemmän syrjäyttää pikkumestarit.

Siten me tulimme siihen, että sivistysmaissa melkein kaikilla työaloilla otettiin käytäntöön tehdasjär-

jestelmä ja kaikilla työaloilla suurteollisuus syrjäytti käsityön ja tehdasmaisen käsiteollisuuden.

Tämän vuoksi entinen keskiluokka, varsinkin pik-kumestarit, yhä enemmän hävisi, työmiesten entinen asema täydelleen mullistui ja syntyi kaksi uutta luokkaa, jotka kaikkialla hävittivät kaikki muut luokat.

I. Suurkapitalistien luokka, jotka tätä nykyä kaikissa sivistysmaissa ovat kaikkien elämälle välttämättömien tarpeitten ja niiden tuotannalle välttämättömien raaka-aineiden, työvälineiden, koneiden ja tehtaitten omistajina. Tämä luokka on *porvari* eli *porvaristo*.

II. Mitään omistamattomien luokka, jotka ovat pakotetut myymään työtänsä porvaristolle, saadakseen siitä olemassaoloaan varten välttämättömiä tarpeita. Tätä luokkaa sanotaan *proletaarien* luokaksi eli *proletariaatiksi*.

5 kysymys: Missä olosuhteissa tapahtuu tämä proletarien työn myynti porvaristolle?

Vastaus. Työ on tavaraa, kuten mikä muu tahan-
sa, ja sen hinta määritellään aivan samojen lakien mukaan, kuin kaiken muunkin tavarat. Tavarat hinta suurteollisuuden eli vapaan kilpailun vallitessa — jotka, kuten tulemme näkemään, ovat yksi ja sama — keskimäärin on aina suhteellinen tämän tavarat tuotantokustannuksien kanssa.

Siis, työn *) hinta on suhteellinen työn tuotanto-

*) »Työ« käytetään tässä »työvoiman« sijasta ja tarkoittaa kykyä täyttää määrättyjä tehtäviä kulutustarpeiden tuotannossa, käytellä tuotantoon sovellettua koneistoa tai suorittaa muita talouselämän edellyttämiä töitä. Tämän voiman tai kyvyn myy työläinen, määrääjäksi tai kappalettain, jolloin näyttää kuin se maksettaisiin hänelle palkkana tuotteeseen olemoidun työn tai palveluksen arvosta. Tosiasiallisesti maksetaan hänelle, kuten Marx on »Pääomassa« osottanut, vain käyletty työvoima. Niin on ymmärrettävä tässä kirjassa puhe »työn myymisestä«, »työn hinnasta« j. n. c., joka puhetapa on varsin yleinen ja vallitsi

kustannuksien kanssa. Mutta työn tuotantokustannukset ovat se elämän tarpeitten määrä, mikä on välttämättömän työmiehen pysymiseksi työkykyisenä ja että työväenluokka voisi elää. Työmies siis ei saa työstään sen enempää, kuin tätä tarkoitusta varten on välttämättöntä. Työn hinta eli työpalkka on pienin määrä, minimi siitä, mikä on välttämätön elämisen**) ylläpitoon. Koska kauppa käy väliin huonommin, vä-

talousopissa, kunnes Marx »Pääomassa« osoitti, että se on olosuhteiden ristiriitainen ilmaisu, ja selvitti tutkimuksensa kautta tämän ristiriidan, johon »kansanomainen« lausetapa oli johtanut, sekä paljasti »lisäarvon salaisuuden«. Siihen aikaan kuin ylläoleva on kirjoitettu, käytti Marxin vielä vanhaa sanontatapaa.

Julkaisija.

**) Tämän katsantokannan, jonka mukaan työmies saa työpalkkana pienemmän määrän siitä, mikä hänelle on välttämättömän elämisensä ylläpitoon, on Marx oikaissut »Pääomassa« Työmiehen olemassaolon tarpeisiin kuuluvat myöskin maan sivistystasoa vastaavat keinot niiden tarpeiden tyydyttämiseen, jotka eivät kuulu välittömästi ruokatarpeisiin. Jos työmiehen työpalkka alennetaan sellaiselle tasolle, ettei se voi tyydyttää näitä tarpeita ja tuottaa ainoastaan kaikkein välttämättömimmän hänen elämänsä ylläpitoa varten, niin silloin maksetaan hänen työvoimastaan ala-arvoinen hinta, sillä tässä tapauksessa se ei voi säilyä ja kehittyä niinkuin pitäisi, vaan »säilyy ja kehittyy rampana« (K. Marx). Kapitalistisen talouden, joka perustuu vapaan kilpailun periaatteeseen, pyrkimyksenä on alituisesti alentaa työpalkka tälle alimnalle tasolle, aivan samoin kuin se pyrkii alentamaan kaikkien tavarain hinnan alemmaksi niiden arvoa. Mutta tähän työpalkan pienimpään määrään alentamispyrkimyseen vaikuttavat toisetkin tekijät, muunmuassa työmiesten elinvaatimukset, jotka määrää asianomaisen maan sivistystaso ja muut seikat, joiden vallitessa syntyi ja kehittyi työväenluokka. »Vastoin muiden tavarain hintojen määräämistä«, kirjoittaa Marx »Pääomassa«, sisältää työvoiman arvonmääräämiseen osaa historiallinen ja moraalinen tekijäkin. (»Pääoma« I, kohta 4, alakohta 3. »Työvoiman osto ja myynti«).

Julkaisija.

liin paremmin, niin hän saa milloin enemmän, milloin vähemmän, aivan niin kuin tehtailija saa tavarastaan enemmän tai vähemmän. Mutta aivan samoin kuin tehtailija sekä huonojen että hyvien aikojen keskimääränä saa tavarastaan yhtä paljon kuin tuotantokustannukset tekevät, samoin myöskin työmies saa juuri tämän pienimmän määrän. Tätä työpalkan taloudellista lakia toteutetaan sitä ankarammin, mitä enemmän kaikki työnhaarat joutuvat suurteollisuuden vaikutuksen alaisiksi.

6 kysymys: Mitä työväen luokkia oli olemassa ennen teollisuuden vallankumousta?

Vastaus. Työtätekeviä luokkia oli olemassa yhteiskunnallisen kehityksen eri asteilla erilaisissa olosuhteissa ja ne suhtautuivat eri tavoin omistaviin ja hallitseviin luokkiin. Muinaisuudessa työtätekevät olivat yksityisomistajain *orjia*, sellaisia, millaisiksi he ovat jääneet vielä tähän asti (s. o. v:teen 1847) useissa kehittymättömissä maissa, nimenomaan Amerikan eteläosassa. Keskiaikana he olivat maanomistaja-aateliston maaorjia, jollaisia he ovat vieläkin Itävallassa, Puolassa ja Venäjällä (v. 1847). Keskiajalla ja aina teollisuuden vallankumoukseen asti oli sitäpaitsi kaupungeissa käsityöläiskisällejä, jotka tekivät työtä pikkuporvarillisten mestarien palveluksessa, näiden lisäksi tulivat tehdasmaisen käsiteollisuuden manufaktuurin, kehittyessä vielä tehdas-käsiteollisuustyöläiset, jotka olivat jo suurempien kapitalistien työssä.

7 kysymys: Miten eroaa proletari orjasta?

Vastaus. Orja on kertakaikkiaan myyty ainai-seksi. Mutta proletarin täytyy itse joka päivä ja joka hetki itseään myydä. Yksityisorjalla — herran omalsuudella, on turvattu olemassaolo, (olipa se sitten miten surkea tahansa) jo itse herransa etujen vuoksi. Yksityinen proletari, niin sanoaksemme, on porvarillisen *luokan* omaisuutta, luokan, jolle hän ainoastaan myyskentelee työtään, jos joku sitä tarvttisee,

eikä proletarin olemassaolo ole lainkaan turvattu. Olemassaolo on turvattu ainoastaan koko työväen *luokalle*. Orja on ulkopuolella kilpailun, proletari on siihen kytketty ja tuntee kaikki sen häilähdykset. Orjaa pidetään esineenä, hän ei ole yhteiskunnan jäsen; proletari tunnustetaan henkilöllisyydeksi, porvarillisen yhteiskunnan jäseneksi. Orja saattaa paremmin elää, kuin proletari, mutta proletari kuuluu korkeammalle yhteiskunnallisen kehityksen tasolle, kuin orja. Orja vapautuu sitä mukaa kuin hän kaikista yksityisomistussuhteista hävittää orjuussuhteen. Mutta proletari voi vapautua ainoastaan hävitettyään yksityisomistuksen yleensä.

8 kysymys: Miten eroaa proletari maaorjasta?

Vastaus. Maaorjalla on omaisuutta ja hän saa käyttää hyväkseen tuotannon välineitä, maakappaletta, luovuttaen osan tuotteistaan eli työstään. Proletari taas tekee työtä vierailta tuotantovälineillä vieraan laskuun, saaden tästä osan tuotteista. Maaorja luovuttaa pois, proletarille luovutetaan. Maaorjan olemassaolo on turvattu, proletarin ei ole. Maaorja on kilpailun ulkopuolella, proletari on siihen sidottu. Maaorja vapautuu joko kaupunkiin muuttamalla ja jääden sinne käsityöläiseksi, tai antaen herralleen rahaa tuotteiden ja työnsä sijasta ja jääden vapaaksi maanviljelijäksi, tai karkoittaen feodaliherransa ja tullen itsenäiseksi omistajaksi, lyhyesti sanoen, joko tavalla tai toisella joutuen omistavaan luokkaan ja kilpailuun.

Proletari vapautuu hävittäen kilpailun, yksityisomistuksen ja kaikki luokkaeroavaisuudet.

9 kysymys: Miten eroaa proletari käsityöläisestä?

Vastaus. Vanhan ammattikuntakäsityön aikana nuori käsityöläinen, päätettyään määrätyn oppijakson, tavallisesti tulee palkkatyöläiseksi, tullakseen muutamien vuosien kuluttua mestariksi; proletari on melkein aina koko ikänsä palkkatyöläinen. Käsityöläinen, joka ei vielä ollut päässyt mestariksi, oli mestarin kisällinä (der Geselle), asui samassa talossa, söi saman pöydän

ääressä; proletari taas on isäntäänsä *puhtaasti rahasuhteessa*; käsityöläiskisälli kuului samaan yhteiskuntakerrokseen kuin hänen mestarinsakin, ja jakoi hänen kanssaan kaikki elämän tottumukset; proletari on yhteiskunnallisessa suhteessa erotettu työnantajastaan, kapitalistisesta liikemiehestä, kaiken maailman luokkaeroavaisuuksilla, hän elää toisen yhteiskuntakerroksen keskuudessa, aivan toisin kuin tämä; hänen ajatustapansa on kokonaan erilainen. Käsityöläinen *käytti* työssä välineitä, jotka tavallisesti olivat hänen omiaan tai ainakin helposti voivat tulla hänen omaisuudekseen; proletari työskentelee *koneella* tai osalia kokonaisesta ryhmästä koneita, jotka eivät ole eivätkä voi tulla hänen omaisuudekseen. Käsityöläinen *enimmäkseen* valmisti jonkin yhden tarve-esineen kokonaisuudessaan ja taidolla, jolla hän käytti työkaluaan, oli ratkaiseva merkitys tuotteen hyvyyteen nähden; proletari, suurimmaksi osaksi, valmistaa ainoastaan jonkin esineen osan tai ottaa osaa ainoastaan jonkun osan valmistamisen yksityiskohtaan, ja hänen henkilöllinen älynsä jää taka-alalle koneen työskennellessä, hän vaikuttaa enemmän valmistamiensa osien paljouteen, kuin niiden laatuun.

Kisälli oli, samoin kuin hänen mestarinsa, koko elämänsä ajan ammattikunta-asetusten tai yleisten käsityöläissääntöjen suojaama kilpailun vahingollista vaikutusta vastaan; proletarin täytyy yhdistyä tovereittensa kanssa tai turvautua lain apuun, jotta kilpailu ei häntä tykkänään ruhjoisi. Työvoiman liikatarjonta tulee *hänen* taakakseen, eikä hänen työnantajainsa.

Samoin kuin mestari oli kaikkien uudistusten vastustaja, niin oli hänen kisällinsäkin sitaimiten ahdasmielinen ja kastihengen läpitunkema; proletari kohtaa joka hetki todistuksia oman luokkansa etujen ja kapitalistien luokan etujen peruseroavaisuuksista, — säätyhengen sijaan hänessä esiintyy luokkatietoisuus ja tietoisuus siitä, että luokkansa aseman parantamista voi hakea ainoastaan yhteiskunnan *edistyksestä*.

Käsityöläiskisälli oli aina, silloinkin kun hän kapinoi, ja siellä, missä hän kapinoi, taantumusmielinen; proletarin taas täytyy yhä enemmän ja enemmän tulla vallankumoukselliseksi. Yhteiskunnan ensimmäinen edistysaskel, jota vastaan nousi taantumuksellinen käsityöläisyys, oli verstasteollisuus, käsityöläisten alistuminen — sekä mestarin että kisällin, — kauppapääoman alaisiksi, joka myöhemmin jakaantui kauppa- ja teollisuuspääomaksi. (Julkaisun toimittaja.)

10 kysymys: Miten eroaa proletari verstasteollisuus-(manufaktuuri)työläisestä?

Vastaus. Kuudennentoista — kahdeksannentoista vuosisadan verstasteollisuustyöläisellä oli melkein aina omat tuotanto-työvälineensä, kangaspuunsa, rukkinsa, pieni maakappale, jota hän muokkasi joutohetkinään.

Proletari ei omista mitään tällaista.

Manufaktuuri- eli verstasteollisuustyöläinen asuu melkein aina maalla ja on enemmän tai vähemmän patriarkalisissa suhteissa tilanomistajansa tai työnantajansa kanssa; proletari asuu enimmäkseen suurissa kaupungeissa ja on työnantajansa nähden pelkästään rahasuhteessa. Manufaktuurityöläisen patriarkaaliset suhteet hävittää suurteollisuus, hän kadottaa sen omaisuutensa, mitä hänellä vielä oli, ja tulee itse proletariksi.

11 kysymys: Mitkä olivat teollisuuden vallankumouksen ja yhteiskunnan porvareihin ja proletareihin jakaantumisen lähimmät seuraukset?

Vastaus. Ensiksi, senjohdosta, että koneella suoritettu työ yhä halvensi teollisuustuotteiden hinnat kaikilla maailman äärellä, hävisi vanha verstaajärjestelmä, jonka perusteena oli käsinsuoritettu työ.

Kaikki puolibarbaariset maat, jotka tähän asti olivat jääneet syrjään historiallisesta kehityksestä, joiden teollisuus näihin asti oli ollut käsiteollisuutta, temmattiin tällä tavoin väkisinkin eristyneestä ase-

mastaan. Ne ostivat halvempia englantilaisten tavaroita ja saattoivat häviöön omat käsiteollisuus-työläisensä.

Niin tapahtui maissa, jotka vuosituhansina eivät olleet yhtään edistyneet, kuten esim. Indiassa, perinpohjainen vallankumous ja myöskin Kiina käy nyt vallankumousta kohti. Nyt on niin, että uusi kone, joka äsken keksittiin Englannissa, vuoden kulussa riistää leipäpalan miljoonilta Kiinan työläisiltä. Näin suurteollisuus saattoi toistensa yhteyteen maailman kaikki kansat, yhdisti kaikki paikalliset markkinat yhdeksi, maailmanmarkkinoiksi, joudutti yleensä edistystä ja sivistystä ja johti siihen, että kaiken sivistysmaissa tapahtuvan täytyy vaikuttaa myöskin kaikkiin muihin maihin, niin että jos työläiset nyt vapauttaisivat itsensä Englannissa tai Ranskassa, tämän täytyisi synnyttää muissa maissa sarjan vallankumouksia, jotka ennemmin tai myöhemmin johtaisivat sikäläisten työläisten vapautumiseen.

Toiseksi, kaikkialla missä suurteollisuus tuli tehdasmaisen käsiteollisuuden sijaan, saattoi se porvariston, sen rikkauden ja sen mahdin korkeimmilleen, ja teki sen yhteiskunnan ylimmäksi luokaksi. Tämän seurauksena oli se, että kaikkialla, missä näin tapahtui, porvaristo sai poliittisen vallan käsiinsä ja syrjäytti entiset hallitsevat luokat — aristokratian, ammattikuntaporvariston ja näitä edustavan ehdottoman kuningasvallan. Porvaristo tuhosi aristokratian, aateliston mahdin tehtyään lopun aatelistilojen kauppakiellosta ja kaikista aateliston erikoisoikeuksista.

Se tuhosi ammattikuntain voiman hävitettyään kaikki ammattikuntajaot ja käsityöläiserikoisoikeudet. Kummankin sijaan se saattoi vapaan kilpailun, s. o. sellaisen yhteiskuntatilan, jolloin jokaisella on oikeus harjottaa liikettä haluamallaan tuotantoalalla ja jolloin häntä tästä ei voi estää mikään muu kuin tarpeellisen pääoman puute. Vapaan kilpailun käytäntöön ottaminen on selvä julistus siitä, että tästä

lähtien yhteiskunnan jäsenet ovat ainoastaan niin paljon eriarvoiset, kuin heidän pääomansa ovat eriarvoiset; se on ilmoitus siitä, että pääoma ja sen mukana myös kapitalistit, porvarit, ovat tulleet yhteiskunnan ylimmäksi luokaksi. Mutta vapaa kilpailu on välttämätön suurteollisuuden alkuunpääsulle, sillä se on ainoa yhteiskunnallinen tila, jossa suurteollisuus voi edistyä. Senjälkeen kun porvaristo oli tuhonnut aateliston ja ammattikuntain yhteiskunnallisen vallan, tuhosi se myöskin niiden poliittisen vallan. Samoin kuin se yhteiskunnallisessa suhteessa kohosi korkeimman luokan asemaan, niin se myöskin poliittisesti julistautui ylimmäksi luokaksi. Se pani tämän toimeen ottamalla käytäntöön edustajajärjestelmän, joka perustui tasaarvoisuuteen lain edessä, vapaan kilpailun laillistetuksi tunnustamiseen ja perustuslaillisten monarkiaain muodostamiseen Europan maissa. Sellaisissa perustuslaillisissa monarkioissa ovat valitsijoina ainoastaan ne, joilla on määrätty pääoma, s. o. ainoastaan porvaristo. Porvarilliset valitsijat valitsevat edustajia, porvarilliset edustajat valitsevat, käyttäen budjetin hylkäämisoikeutta hyväkseen, porvarillisen hallituksen.*)

Kolmanneksi, kaikkialla kehittyi proletariaatti

*) Tällaiset olivat vielä 1848 olot kaikissa valtioissa, joissa porvaristo oli noussut valtaan. Sittenmin on osottautunut, että porvariston herruus on sovellettavissa laajennettuunkin äänioikeuteen, jopa pitkäksi aikaa yleisen, yhtäläisen ja välittömän äänioikeuden kanssa yhteen. Tämä niin kauan kuin tuotantotaso ja sille perustuvain yhteiskunnallisten asiain järjestely on porvariston käsissä tai sitä hoidetaan oleellisesti sen mielen mukaan. Kuitenkin on yleinen äänioikeus — ja siinä on sen suuri historiallinen merkitys yhteiskunnan elimellisen kehityksen viipusimena — yhteensovelluttamaton porvarisvallan kanssa ja ajan pitkään, kuten Proudhon sanoo, »soveltumaton työn alistettuun asemaan pääomaan nähden«.

Näin sanoo Engelsin teoksen julkaisija Bernstein. Suomen-tajan on huomautettava, että kuten tapaukset nyt ovat osotta

samassa määrin kuin kehittyi porvaristo. Sitä mukaa kuin porvarit rikastuivat, kasvoi proletarien luku, sillä proletarit panee työhön vain pääoma ja pääoma taas suurenee sitä mukaa kuin se antaa työtä työmiehille. Sillä tavoin proletariaatin lisääntyminen käy rinnan pääoman lisääntymisen kanssa. Samalla aikaa se vaikuttaa niin, että porvarit ja proletarit kerääntyvät suuriin kaupunkeihin, jotka ovat suotuisimpia teollisuuden kehitykselle, ja tämä suurten joukkojen yhdistyminen pienellä alueella tekee proletarit tietoisiksi voimistaan. Edelleen, mitä enemmän se kehittyy, sitä enemmän keksitään uusia koneita, jotka syrjäyttävät käsin suoritettun työn, sitä enemmän suurteollisuus, kuten jo sanottiin, alentaa työpalkan aina pienimpään määrään asti ja tekee proletarien aseman yhä sietämättömämmäksi. *) Tällä tavoin, lisäten yhdeltä puolen tyytymättömyyttä, toiselta puolen proletariaatin voimaa, se valmistaa proletariaatin yhteiskunnallista kumousta.

neet — ja kuten Engels aikoinaan huomauttikin — on yleinen äänioikeus voimasuhteiden astemittari, ja »kun se osottaa kiehumapistetta, niin tiedämme missä olemme«, s. o. se edistää olojen kärjistymistä vallankumoukseen, mutta ei voi sen tehtäviä ratkaista, sillä vallankumous murskaa porvarisvaltion ja samalla sen yleisen äänioikeuden, asettaen tilalle työväen diktatuurin, joka ei myönnä riistäjille äänioikeutta, kuten ei olemisensa oikeutta.

*) Missä, viidennen kohdan toisessa huomautuksessa esitetystä syystä, palkka ei ole poljettavissa vähimpään, sielläkään ei puutu vaikuttimia, jotka tekevät työläisen aseman sietämättömäksi. Niin esim. tuotantoolojen alituisen muuttumisen aiheuttamat mullistukset luovat yhtämittaisen epävarmuuden tilan, joka käy sitä sietämättömämmäksi, mitä enemmän yleinen kehitys kohottaa työläisen elinvaatimuksia, jotka yhteiskunnallinen asema hänelle asettaa.

Julkaisija.

12 kysymys: Mitkä olivat teollisuuden vallankumouksen myöhemmät seuraukset?

Vastaus. Suurteollisuus loi, höyry- ja muitten koneitten kautta, tuotannon rajattoman laajentamiskeinon — lyhyessä ajassa ja pienin kustannuksin. Tämän suurteollisuuden välttämättä synnyttämä vapaa kilpailu, tuotannon ollessa erikoisen helppoa, sai mitä kiihkeimmän luonteen: joukko kapitalisteja ryhtyi teollisuudenharjoittajiksi, ja lyhyessä ajassa tuli tuotettua enemmän kuin oli voitu kuluttaa. Tästä oli seurauksena se, että tuotetut tavarat jäivät myymättä ja tuli niin sanottu kauppapula.

Tehtaitten täytyi pysähtyä, tehtailijat tekivät vararikon ja työmiehet jäivät leivättömiksi. Tuli mitä suurin köyhyys. Jonkun ajan kuluttua liikatuotteet olivat myydyt, tehtaat alkoivat uudestaan käydä, työpalkka nousi, ja kauppa kaikkialla kävi paremmin kuin ennen. Mutta ei kauan. Jälleen tuli tuotetuksi liian paljon tavaroita ja syntyi uusi pula, joka teki aivan yhtäläisen käänteen kuin edellinenkin. Näin vaihteli tämän vuosisadan alusta alkaen teollisuuden kukoistusaikojen ja pula-aikojen tila, ja melkein täsmällisesti joka kuudes-seitsemäs vuosi tuli pula jolloin työmiehet kärsivät mitä suurinta kurjuutta, syntyi yleistä vallankumouksellista kiihtymystä ja koko olemassaoleva järjestys joutui mitä suurimpaan vääraan.

13 kysymys: Mitä johtuu näistä säännöllisesti toistuvista kauppapulista?

Vastaus. Ensiksi: Se, että suurteollisuus, vaikka se itse kehityksensä ensi vaiheessa synnytti vapaan kilpailun, kehittyi ohi vapaan kilpailun asteen; että kilpailu ja että yksityiset henkilöt harjoittivat teollisuustuotantoa muuttui kahleeksi, joka sen täytyy murtaa ja murtaakin; että suurteollisuus, niin kauan kuin sitä harjoitetaan sillä tavoin kuin nyt, voi olla olemassa ainoastaan siten että n. joka seitsemäs vuosi toistuu yleinen pula, joka aina uhkaa koko sivistys-

maailmaa eikä ainoastaan saata köyhyyteen proletareja, vaan myöskin tuhoaa suuren joukon porvareita; että siis suurteollisuuden täytyy joko itse kokonaan loppua, mikä on ehdottomasti mahdotonta, tai tehdä välttämättömäksi uusi yhteiskuntajärjestys, jonka vallitessa eivät suurteollisuustuotantoa tule johtamaan yksityiset keskenään kilpailevat tehtailijat, vaan koko yhteiskunta — määrätyn suunnitelman mukaan ja kaikkien tarpeita vastaavasti.

Toiseksi: että suurteollisuus ja sen vaikutuksesta mahdolliseksi tullut tuotannon rajaton laajeneminen tekee mahdolliseksi sellaiset yhteiskuntamuodot, joiden vallitessa kaikkien elämän tarpeitten tyydyttämiseksi tuotetaan niin paljon kuin on tarpeellista sitä varten, että jokainen yhteiskunnan jäsen voisi vapaasti kehittää kaikkia voimiaan ja kykyjään. Se sama suurteollisuuden ominaisuus, joka nykyisessä yhteiskunnassa synnyttää kurjuutta ja kauppapulia, tekee toisenlaisen yhteiskuntajärjestyksen vallitessa lopun tästä kurjuudesta ja noista moninaisista tuhoisista pulien seurauksista, ja tämä selvästi todistaa:

1. Että nyt on kaikki tämä paha pidettävä yksinomaan olosuhteisiin sopimattoman yhteiskunnallisen järjestyksen syynä.

2. Että on käsissä keinot, joilla voidaan tehdä loppu tästä pahasta *uuden* yhteiskuntajärjestyksen kautta.

14 kysymys: Minkälainen on oleva uusi yhteiskuntajärjestys?

Vastaus. Se ottaa, ennen kaikkea, teollisuuden ja tuotannon eri haarojen johdon pois yksityisten keskenään kilpailevien henkilöiden käsistä ja jättää kaikki nämä tuotantohaarat koko yhteiskunnan määräyksen alaisiksi, s.o. asettaa ne yhteiskunnallisen kontrollin alaisiksi, yhden ainoan yleisen suunnitelman mukaisesti ja kaikkien yhteiskunnan jäsenten ottaessa siihen osaa. Se hävittää kilpailun ja asettaa sen sijaan järjestön. Samoin kuin teollisuuden

seurauksena, sen ollessa yksityisten käsissä, oli yksityisomistus, ja kun kilpailu ei ollut muuta kuin yksityisomistajain käsissä olevan teollisuuden hallitsemismuoto, niin ei yksityisomistus ole yksityisten hallitsemasta teollisuudesta eikä kilpailusta erotettavissa. Siis täytyy myöskin yksityisomistus hävittää ja sen sijaan tulee yhteiskunnallinen kaikkien tuotantokeinojen käyttäminen ja kaikkien tuotteiden jako yhteisen sopimuksen mukaisesti. Syntyy niin sanottu omaisuuden yhteys.

Yksityisomistuksen hävittäminen on siis lyhyin ja kuvaavin tulos teollisuuden kehityksen välttämättömäksi tekemästä koko yhteiskuntajärjestyksen muuttamisesta. Sentähden kommunistit sen esittävätkin päävaatimuksenaan.

15 kysymys: Siis yksityisomistuksen hävittäminen ei aikaisemmin ollut mahdollinen?

Vastaus. Ei. Kaikenlainen yhteiskunnallisen järjestyksen muutos, kaikenlainen omaisuussuhteiden kumous on aina ollut välttämättömänä seurauksena uusien tuotantovoimien kasvamisesta, jotka eivät ole sopeutuneet vanhoihin omistussuhteisiin. Yksityisomistus juuri syntyi sillä tavoin. Sillä yksityisomistus ei aina ole ollut olemassa. Kun keskiajan loppupuolella verstasteollisuudesta (manufaktuurista) muodostui uusi tuotantotapa, joka ei voinut sopeutua silloisen feodali- ja ammattikuntaomaisuuden kehitykseen, loi se uuden omaisuusmuodon, yksityisomaisuuden.

Manufaktuuriteollisuuden aikana ja suurteollisuuden kehityksen ensi asteella ei ollut mikään muu omistuksen muoto kuin yksityisomistus mahdollinen eikä ollut mahdollinen mikään muu kuin yksityisomistukseen perustuva yhteiskuntajärjestys. Niin kauvan kuin ei voida tuottaa niin paljoa kuin on välttämätöntä ei ainoastaan siihen, että kaikille riittäisi, vaan myöskin siihen, että jäisi tuotteiden ylijäämää

yhteiskunnallisen pääoman suurentamista varten ja tuotantovoimien edelleen kehittämiseksi, niin kauvan täytyy olla olemassa luokkia — herruutta pitävä, yhteiskunnan tuotantovoimia hallitseva, ja köyhä, sorretti luokka. Näiden luokkien ominaisuudet riippuvat tuotannon kehitysasteesta. Maanviljelyksestä riippuvalla keskiajalla tapaamme paroonin ja maaorjan, myöhäisemmän keskiajan kaupungit taas tutustuttavat meidät mestareihin ja kisälleihin sekä päivätyöläisiin, seitsemästoista vuosisata manufaktuuri-teollisuuden harjoittajiin ja manufaktuurityöläisiin, yhdeksästoista vuosisata suurtehtailijoihin ja proletareihin. On selvää, että tuotantovoimat näihin asti eivät ole olleet vielä niin kehittyneitä, että ne olisivat voineet tuottaa riittävästi kaikille, ja myös on selvää, että yksityisomistuksesta on tullut näitä tuotantovoimia kytkevät kahleet.

Mutta tätä nykyä, kun suurteollisuuden kehittyminen on luonut, *ensiksi*, kapitalisteja ja tuotantovoimia ennenkuulumattomassa määrin, kun tuotantovoimien, lyhyessä ajassa ja loppumattomiin, suurentamiskeinot ovat käsillä; *toiseksi*, kun nämä tuotantovoimat ovat keskittyneet muutamien harvojen porvarien käsiin, samalla kuin suurin osa kansasta yhä enemmän ja enemmän muuttuu proletareiksi, samalla kuin sen asema käy yhä huonommaksi ja sietämättömämmäksi sitä mukaa kuin lisääntyvät porvarien rikkaudet; kun *kolmanneksi* nämä jättiläismäiset ja helposti suurenevat tuotantovoimat jo ovat kasvaneet yli porvariston ja yksityisomaisuuden pään, niin että ne joka silmänräpäys saavat horjumaan yhteiskuntajärjestyksen, on yksityisomistuksen hävittäminen tullut, ei ainoastaan mahdolliseksi, vaan vieläpä perin välttämättömäksi.

16 kysymys: Onko yksityisomistuksen hävittäminen mahdollinen rauhallista tietä?

Vastaus. Olisi toivottavaa, että näin tapahtuisi, ja kommunistit viimeksi sen hylkäisivät. Kom-

munistit varsin hyvin tietävät, että salaliitot eivät ole ainoastaan hyödyttömiä, vaan vieläpä vahingollisiakin. Liiankin hyvin tietävät he, että vallankumouksia ei tehdä mielivallan ja arvion mukaan, vaan että ne aina ja kaikkialla ovat olleet olosuhteitten ehdottomana seurauksena eikä erinäisten puolueiden ja kokonaisten luokkien tahdosta ja johdosta riippuvaisia. Mutta he näkevät myöskin sen, että melkein kaikissa sivistysmaissa väkivaltaisesti ehkäistään proletariaatin kehitystä, ja sillä tavoin kommunistien vastustajat kaikin voimin edistävät vallankumouksen syntymistä. Ja jos tämän vuoksi sorretti proletariaatti lopuksi ajetaan vallankumoukseen, niin me kommunistit osaamme teoin puolustaa proletariaatin asiaa, niin kuin sitä nyt puolustamme sanoin.

17 kysymys: Käykö mahdolliseksi hävittää yksityisomistus yhdellä iskulla?

Vastaus. Ei, aivan samoin kuin ei voida yhtäkkiä lisätä jo olemassa olevia tuotantovoimia yhteiskunnallisia tarpeita vastaavaan määrään. Luultavinta on, että lähestyvä proletariaatin vallankumous vain vähitellen kaikinpuolisesti uudistaa nykyisen yhteiskunnan ja vasta sitten kykenee hävittämään yksityisomistuksen, kun tähän tarvittava määrä tuotantovälineitä on luotu.

18 kysymys: Minkälaiseksi käy tämän vallankumouksen kehityskulku?

Vastaus. Kaikkein ensiksi se vakiinnuttaa demokraattisen valtion hallinnon ja sillä tavoin, joko suoraan tai välillisesti asettaa proletariaatin poliittiseen heruuteen. Suoraan — Englannissa, missä proletarit ovat kansan enemmistönä. Välillisesti — Ranskassa ja Saksassa, missä kansan enemmistöä eivät muodosta proletarit yksin, vaan pienviljelijäin ja pikkuporvarien kanssa yhdessä, jotka vasta alkavat siirtyä proletariaattiin joukkoon ja yhä enemmän ja enemmän tulevat

poliittisten etujensa vuoksi riippuvaisiksi proletariaatista ja pakoitetuiksi taipumaan proletariaatin vaatimuksiin. Kenties tämä tulee vaatimaan toisenkin taistelun, mutta se voi vain päättyä proletariaatin voittoon.

Demokratia olisi proletariaatille kokonaan hyödytön, ellei sitä heti käytettäisi vastaisten yksityisomistusta hävittävien ja proletariaatin olemassaoloa turvaavien toimenpiteitten keinona. Tärkeimmät näistä toimenpiteistä, jotka jo nyt ovat olemassaolevien olojen ehdottomana seurauksena, ovat:

1. Yksityisomistuksen rajoittaminen säättämällä tulovero, suuret perintöverot, lakkauttamalla perintöoikeus sivulinjoilla (veljet, veljen t. sisarenpojat j.n.e.), pakolliset lainat j.n.e.

2. Yleinen tilanomistajain, tehtailijain, rautatien omistajien ja laivainomistajien pakkoluovutus osaksi valtion teollisuuden kilpailun kautta, osaksi välittömästi korvaamalla valtion papereilla.

3. Kaikkien ja kansan enemmistöä vastaan kapi-noivien omaisuuden takavarikoiminen.

4. Työn järjestely eli proletaarien asettaminen työhön valtion tiloille, tehtaisiin ja vertaisiin, jonka kautta kilpailu työmiesten kesken häviää ja tehtailijat, sikäli kuin heitä tulee olemaan tulevat pakoitetuiksi maksamaan työmiehille yhtäläisen korotetun palkan kuin valtiokin.

5. Yhtäläinen työvelvollisuus kaikille yhteiskunnan jäsenille yksityisomistuksen täydelliseen hävittämiseen saakka. Teollisuusarmeijain muodostaminen, varsinkin maanviljelystä varten.

6. Luottojärjestelmän ja rahakaupan keskittäminen valtion haltuun valtion pääomalla perustetun kansallisen pankin kautta ja syrjäyttämällä kaikki yksityiset pankit ja pankkiirit.

7. Kansallisten tehtaitten, rautateitten ja laivojen lisääminen, kaiken maan viljeleminen ja jo viljel-

lyn parantaminen kansan käytettävänä olevien pääomien ja työvoimien lisääntymistä vastaavasti.

8. Kaikkien lasten kasvattaminen valtion oppilaitoksissa ja valtion varoilla, siitä hetkestä alkaen, jolloin he voivat tulla toimeen ilman ensimmäistä äidillistä hoitoa. *)

9. Suurien talojen, yhteishuoneustojen rakentaminen kansallistiloille niille kansalaisryhmille, jotka tekevät sekä maanviljelys- että teollisuustyötä ja käyttävät hyväkseen kaupunki- ja maalaiselämän etuisuuksia ja välttävät kummankin elintavan yksipuolisuudet ja epäedullisuudet.

10. Kaikkien epäterveellisten ja huonosti rakennettujen talojen ja kaupunginosien purkaminen.

11. Yhtäläinen perintöoikeus avioliitossa ja sen ulkopuolella syntyneille lapsille.

12. Kaikkien liikennevälineitten keskittäminen kansakunnan käsiin.

Kaikkia näitä toimenpiteitä ei tietystikään voida yhdellä kertaa toteuttaa. Mutta yhdestä johtuu toinen. Kun kerran tapahtuu ensimmäinen ratkaiseva hyökkäys yksityisomistusta vastaan, niin proletariaatti huomaa olevansa pakoitettu menemään eteenpäin, yhä enemmän ja enemmän keskittämään koko pääoman, koko maanviljelyksen, koko teollisuuden, kaiken kuljetuksen ja kaiken vaihdon valtion haltuun. Tähän tähtäävät kaikki nämä toimenpiteet ja ne tulevat toteutumaan ja kehittämään keskittäviä seurauksiaan kerta kaikkiaan sitä mukaa kuin lisääntyvät maan tuotantovoimat proletariaatin työstä. Lopuksi, kun kaikki pääoma, kaikki tuotanto ja vaihto tulevat keskitetyiksi kansan käsiin, katoaa yksityisomistus itsestään, rahat tulevat tarpeettomiksi ja tuotanto niin paljon lisääntyy, niin paljon muuttuvat ihmiset,

*) Käsikirjotuksessa on tähän vielä lisätty sanat »kasvatus ja teollisuustyöskentely yhdessä«, tarkoittaen nähtävästi työkasvatusta. (Kats. Marxin Pääoma, 13, kpl. 9 ja Engelsin »Anti Dühring« 3. 5.

että vanhan yhteiskunnan viimeisetkin muodot voivat kadota.

19 kysymys: Voiko tämä vallankumous tapahtua yksin jossakin yhdessä maassa?

Vastaus. Ei. Suurteollisuus on jo sen kautta, että se on luonut maailman markkinat, saattanut kaikki maan kansat, varsinkin sivistyskansat, sellaiseen yhteyteen keskenään, että jokaisen eri maan kansa on riippuvainen siitä, mitä toisessa maassa tapahtuu. Lisäksi on se niin yhtälaistuttanut kaikkien sivistysmaitten yhteiskunnallisen kehityksen, että porvaristo ja proletariaatti ovat tulleet yhteiskunnan ratkaiseviksi luokiksi ja niiden välinen taistelu tullut ajan päätaisteluksi.

Tästä syystä ei kommunistinen vallankumous jää vain kansalliseksi, vaan on se tapahtuva samoihin aikoihin kaikissa sivistysmaissa, s. o. ainakin Englannissa, Amerikassa, Ranskassa ja Saksassa. Se tulee kehittymään joko hitaammin tai nopeammin kussakin näistä maista, riippuen siitä, missä maassa on enempi kehittynyt teollisuus, suuremmat rikkauudet ja merkitsevämpi määrä tuotantovoimia. Tämän vuoksi se tulee kaikista hitaimmin ja vaikeimmin toteutumaan Saksassa, kaikkein helpoimmin ja nopeimmin Englannissa. Sillä on myöskin suuri merkitys maailman muihin maihin, se muuttaa kokonaan niiden entisen kehityskulun ja jouduttaa sitä kovasti. Se on yleinen vallankumous ja senvuoksi on sen alue myös oleva yleinen.

20 kysymys: Mitkä ovat yksityisomistuksen lopullisen hävittämisen seuraukset?

Vastaus. Sen kautta, että yhteiskunta ottaa pois yksityisten kapitalistien käsistä kaikkien heidän hyväkseen käyttämänsä tuotantovoimat ja välineiden vaihdon sekä myöskin tuotteiden vaihdon ja jaon, ja tulee hallitsemaan sellaisen suunnitelman mukaan, joka vastaa koko yhteiskunnan varastoja ja tarpeita.

tulevat vältetyiksi ennen kaikkea kaikki turmiolliset seuraukset, jotka nyt johtuvat suurteollisuusjärjestelmästä.

Pulat katoavat; tuotannon lisääntyminen, joka nykyisessä yhteiskuntarakennuksessa on liikatuotantoa ja köyhyyden suurimpana syynä, käy silloin riittämättömäksi ja sen täytyy edelleen lisääntyä. Sen sijaan, että synnyttäisi köyhyyttä, tuotannon kasvaminen silloin yli yhteiskunnan välttämättömpien tarpeitten, takaa kaikkien ihmisten tarpeitten tyydytetyiksi tulemisen, luo uusia tarpeita ja samalla keinoja niiden tyydyttämiseksi. Se tulee olemaan uuden edistyksen ehtona ja sysäyksenä, se tulee toteuttamaan tämän edistyksen saattamatta joka kerta epäjärjestykseen koko yhteiskuntarakennusta. Yksityisomistuksen pihdeistä vapautunut suurteollisuus saa sellaisen laajuuden, johon verrattuna sen nykyinen tila tulee näyttämään yhtä mitättömältä kuin meidän päivinämme manufaktuuri-teollisuuden suhde suurteollisuuteen. Tämä teollisuuden kehitys antaa yhteiskunnan käytettäväksi kaikkien ihmisten tarpeitten tyydyttämiseen riittävän määrän tuotteita. Myöskin maanviljelys, jota myös yksityisomistus ja maan palstottaminen ovat estäneet käyttämästä hyväkseen jo keksittyjä parannuksia ja tieteellistä edistystä, kohoo tavattomasti ja turvaa yhteiskunnan riittävällä tuotteiden määrällä. Siis yhteiskunta tulee saamaan tuotteita siksi riittävästi, että niitä jaettaessa sen kaikkien jäsenten tarpeet tulevat tyydytetyiksi.

Yhteiskunnan jakaantuminen toinen toisilleen vastakkaisiin luokkiin tulee tällöin tarpeettomaksi. Eikä se tule ainoastaan tarpeettomaksi, vaan vieläpä uuteen yhteiskuntarakennukseen sopimattomaksikin. Luokkien olemassaolo kehittyi työn jaosta, mutta entisenlainen työn jako kokonaan katoaa. Sillä teollisuuden ja maanviljelyksen kohottamiseen kuvatulle tasolle eivät riitä yksistään mekaaniset ja kemialliset apukeinot. Vastaavassa määrässä täytyy myöskin olla kehittyneitä niiden ihmisten, jotka näitä apukeinoja

käyttävät. Menneen vuosisadan pienviljelijät ja käsiteollisuustyöläiset muuttivat kokonaan elintapansa ja tulivat vallan toiseksi ihmisiksi sen jälkeen kuin suurteollisuus sai heidät valtoihinsa; tuotannon yhteiskunnallistaminen ja sen synnyttämä kehitys tekee välttämättömäksi ja luo uusia ihmisiä. Yhteiskunnallista tuotantoa eivät voi menestyksellä hoitaa nykypäiväisen tapaiset ihmiset, joista jokainen on alistettu yhden ainoan tuotantoalan alaiseksi, on siihen kahlehdittu ja siinä riistetty, ihmiset, joista kukin kehittää vain yhtä kyvyistään kaikkien muiden kustannuksella ja tuntee vain yhden alan tai ainoastaan yhden haaran jostakin tuotantoalasta. Jo nykyinenkin teollisuus yhä vähemmän ja vähemmän on sellaisten ihmisten tarpeessa. Suunnitelmallisesti järjestetty teollisuus tavallisesti vaatii myöskin miehiä, joiden kyvyt ovat kaikinpuolisesti kehittyneet, jotka pystyvät käsittämään koko tuotantojärjestelmän. Kokonaan häviää, jo nyt osaksi koneitten syrjäyttämä työnjako, joka tekee yhdestä pienviljelijän, toisesta suutarin, kolmannelle tehdastyöläisen, neljännestä pörssikeinottelijan. Kasvatuksen kautta tulee nuorukaisille mahdolliseksi käydä lävitse koko tuotantosysteemi, se tekee heidät kykeneviksi siirtymään vuorotellen yhdeltä tuotantoalalta toiselle riippuen yhteiskunnan tarpeista tai heidän omista taipumuksistaan. Se poistaa heistä sen yksipuolisen luonteen, joka tulee jokaiselle varsinkin nykyaikaisen työn jaon vallitessa. Siten on kommunistisesti järjestetyssä yhteiskunnassa kaikilla sen jäsenillä mahdollisuus kaikinpuolisesti käyttää kaikinpuolisesti kehitettyjä kykyjään. Samalla tietysti häviävät luokkarajat. Siis, kommunistisesti järjestetyssä yhteiskunnassa ei ole luokkien olemassaolon mahdollisuutta, yhdeltä puolen, ja toiselta puolen, tämän yhteiskunnan luominen on luokkarajojen hävittämisen keino.

Tästä johtuu myöskin kaupungin ja maaseudun välisten vastakohtien häviäminen. Kommunistisen yhdiskunnan välttämätön ehto on — jo aineellisista syis-

täkin — se, että maanviljelyksen ja teollisuuden järjestävät yhdenvertaiset ihmiset, eivätkä kaksi eri luokkaa. Maanviljelysväestön hajallaan olo pitkin koko maata, samalla kuin teollisuusväestö on kerääntynyt suuriin kaupunkeihin, on tila joka vastaa maanviljelyksen ja teollisuuden vielä kehittymätöntä astetta, — se on esteenä vastaiselle kehittymiselle ja se tuntuu jo nytkin.

Yhteiskunnan kaikkien jäsenten yleinen järjestyminen yhteistä ja suunnitelmallista tuotantovoimain käyttämistä varten, tuotannon kohottaminen sille asteelle, että se tulee tyydyttämään kaikkien tarpeet, sen olotilan lopettaminen, jossa muutamien tarpeet tyydytetään toisten kustannuksella, luokkien ja niiden välisten vastakohtien täydellinen hävittäminen, yhteiskunnan kaikkien *jäsenten* kykyjen kaikinpuolinen kehittäminen sen kautta, että poistetaan tähän asti vallinnut työnjako, järjestetään teollisuusopetus, vuorotellaan eri työaloilla, otetaan osaa kaikkiin työn kautta tarjolla oleviin nautintoihin ja poistetaan eriotus maaseudun ja kaupungin väliltä — sellaiset ovat yksityisomistuksen hävittämisen tärkeimmät tulokset.

21 kysymys: *Minkälainen vaikutus on kommunistisella yhteiskuntajärjestyksellä perheeseen?*

Vastaus. Se muuttaa molempien sukupuolien väliset suhteet puhtaasti yksityisiksi suhteiksi, jotka koskevat ainoastaan asianomaisia henkilöitä ja joihin yhteiskunnalla ei ole mitään sekaantumista. Se voi tehdä tämän, koska se hävittää yksityisomistuksen ja ottaa käytäntöön lasten yhteiskunnallisen kasvattamisen, ja samalla myöskin hävittää molemmat nykyisen avioliiton perusteet, naisen riippuvaisuuden miehestä ja lasten riippuvaisuuden vanhemmista, mikä johtuu yksityisomistuksesta.

Tässä on annettu vastaus korkeasti siveellisten porvariain voivotukseen naisten yhteisyydestä kommunismin vallitessa. Naisten yhteisyys on suhde, joka

kuuluu porvarilliselle yhteiskunnalle ja esiintyy täydellisimpänä prostitutsionissa. Prostitutsioni johtuu yksityisomistuksesta ja häviää sen mukana.

Kommunistinen järjestys siis sensijaan että johdaisi naisten yhteisyyteen, hävittää sen.

22 kysymys: Miten tulee kommunistinen järjestys suhtautumaan olemassa oleviin kansallisuuksiin?

(Vastaus. »Kansallisuuksien eristäytyminen ja vastakohdat kansojen välillä«, sanoo, »Kommunistinen Manifesti«, »katoavat sitä mukaa kuin porvaristo, vapaa kauppa, maailman markkinat, teollisuustuotannon yhdenmukaisuus ja sitä vastaavat elämän suhteet kehittyvät. Proletariaatin herruus saattaa ne yhä enemmän häviämään. Yhteistoiminta, ainakin sivistysmaiden kesken, on yksi sen vapautumisen ensimmäisiä ehtoja. Sitä mukaa kuin häviää yhden kansan hyötyminen toisen kustannuksella, katoavat myöskin kansakunnan keskeisten luokkavastakohtain mukana kansojen väliltä vihamieliset suhteet«. Julk. toimitt.)

23 kysymys: Miten tulee Kommunistinen järjestys suhtautumaan oleviin uskontoihin?

(Vastaus. »Tarvitseeko olla erikoista syvämielisyttä«, sanotaan Kommunistisessa Manifestissa, »ymmärtääkseen, että ihmisten olemassaolon ehtojen, heidän yhteiskunnallisten suhteittensa, heidän yhteiskunnallisen olemisensa mukana muuttuvat myöskin heidän käsityksensä, katsantokantansa ja ymmärryksensä, sanalla sanoen — heidän tietoisuutensa?

Kun muinainen maailma rappeutui, niin kristin-usko pääsi voitolle entisistä uskonnoista. Kun valistus-aatteet XVIII vuosisadalla syrjäyttivät kristinopin aatteet, kävi feodalinen yhteiskunta viimeistä taisteluun senaikuista vallankumouksellista porvaristoa vastaan. Omantunnon- ja uskonnonvapausaatteet ilmaisivat vain vapaan kilpailun herruutta omantunnon alalla. Kommunistinen vallankumous on mitä perinpohjaisin poikkeaminen perinnäisistä omistus-

suhteista eikä siis ole ihmeteltävä, jos sen kehityskulun aikana tapahtuu mitä jyrkin poikkeaminen perimätiedollisista aatteista.» — Julkais. toimitt.)

24 kysymys: Miten eroavat kommunistit sosialisteista?

Vastaus. Niin sanotut socialistit jakaantuvat kolmeen luokkaan.

Ensimmäiseen luokkaan kuuluvat feodalisen ja patriarkaalisen yhteiskunnan kannattajat, jota suurteollisuus, maailman kauppa ja niiden molempien luoma porvarillinen yhteiskunta ovat tuhonneet ja yhä tuhoavat. Nykyisen yhteiskunnan varjopuolista tämä ryhmä tekee sen johtopäätöksen, että feodalinen ja patriarkaalinen yhteiskunta olisi palautettava, koska se oli vapaa näistä varjopuolista. Kaikki heidän esityksensä seuraavat joko suoraan tai välillisesti tätä tarkoituspäätöstä. Tämä *taantumuksellisten socialistien* luokka, huolimatta siitä, että se ilmaisee osanottoa ja vuodattaa kuumia kyyneleitä köyhälistön kurjuuden johdosta, tulee aina joutumaan kommunistien tarmokkaiden hyökkäysten alaiseksi, sillä se:

1. Pyrkii aivan mahdottomuuteen;
2. Koettaa palauttaa aristokratian, ammattikuntamestarien ja käsityöläisyydenharjoittajain herruuden ja niiden mukana yksinvaltaiset tai feodalkuninkaat, virkaherrat, sotilaat, papit, — yhteiskunnan, jossa, vaikka olisikin vapaa nykyisen yhteiskunnan pahoista puolista, ovat vallalla ainakin yhtä suurella määrällä muut pahat puolet eikä siinä ole toivoa proletariaatin vapautumisesta kommunistisen järjestyksen kautta;

3. Paljastaa todelliset aikomuksensa joka kerta, kun proletariaatti vain tulee vallankumoukselliseksi ja kommunistiseksi, se yhdistyy silloin porvariston kanssa proletariaattia vastaan.

Toiseen luokkaan kuuluvat nykyisen yhteiskunnan kannattajat, joissa sen pahat puolet välttämättä synnyttävät pelkoa tämän yhteiskunnan itse olemassa-

olon puolesta. He siis pyrkivät säilyttämään nykyisen yhteiskunnan, mutta poistamaan sen yhteydessä olevat pahat puolet. Tässä tarkoituksessa he esittävät pelkkiä hyväntekeväisyystoimenpiteitä, laajalle ulottuvia uudistussysteemejä, joiden tarkoituksena on yhteiskunnallisia uudestijärjestelyjä teeskennellen, säilyttää nykyisen yhteiskunnan perusteet, ja siis myöskin itse nykyinen yhteiskunta. Näitä *porvarillisia sosialisteja* vastaan täytyy kommunistien aivan ehdottomasti taistella, sillä he työskentelevät kommunistien vihollisten hyväksi ja suojelevat sitä yhteiskuntamuotoa, minkä kommunistit tahtovat kumota.

Ja lopuksi, kolmas luokka on demokratiset sosialistit, jotka kommunistien tavoin vaativat osaksi niitä toimenpiteitä, jotka on mainittu 18:ssä kysymyksessä, mutta ei kommunismiin siirtymisen toimenpiteinä, vaan sellaisina, jotka olisivat kylliksi poistamaan köyhyyden ja hävittämään kaikki nykyisen yhteiskunnan pahat puolet. Nämä *demokratiset sosialistit* ovat joko proletareja, jotka eivät ole ottaneet täyttää selvää luokkansa vapautumisen ehdoista, tahi pikkuporvarien edustajia, luokan, jolla demokratian ja siitä johtuvien sosialististen toimenpiteitten toteuttamiseen saakka monissa suhteissa on samoja vaatimuksia kuin proletariaatilla. Tästä syystä kommunistit tulevat toiminnan hetkinä neuvottelemaan demokratisien sosialistien kanssa ja yleensä väliaikaisesti ajamaan, mikäli mahdollista, yhteistä politiikkaa heidän kanssaan, elleivät nämä sosialistit siirry porvarien palvelukseen ja hyökkää kommunisteja vastaan. On selvää, ettei tämä heidän kanssaan yhteinen toimintamuoto estä keskustelua erimielisyyksistä.

25 kysymys: *Kuinka suhtaudutaan muihin aikamme poliittisiin puolueisiin? *)*

*) S.o. v. 1848 vallankumouksen aattona. Sen jälkeen ovat olot paljon muuttuneet, joten tällä kohdalla on etupäässä vain historiallinen merkitys.

Vastaus. Tämä suhde on eri maissa erilainen. Englannissa, Ranskassa ja Belgiassa, missä porvaristolla on herruus, on kommunisteilla, ennen kaikkea, yhteisiä asioita demokratisten puolueiden kanssa, ja sitä enemmän yhteisiä, mitä enemmän demokratit kaikkialla nykyään esittämine sosialistisine toimenpiteineen lähenevät kommunisteja, s.o. mitä selvemmin ja jyrkemmin esiintyvät proletariaatin etujen puolesta ja mitä enemmän nojautuvat proletariaattiin.

Englannissa esim., ovat chartistit, työläisten muodostama puolue, tavattoman paljon lähempänä kommunisteja, kuin demokratiset pikkuporvarit eli niinsanotut radikaalit.

Amerikassa, missä on demokratinen hallintomuoto otettu käytäntöön, tulee kommunistien käydä yhdesä sen puolueen kanssa, joka pyrkii suuntaamaan tämän hallitusmuodon porvareita vastaan ja käyttämään sitä proletariaatin eduksi, s.o. kansallisen maareformin kannattajain kanssa.

Sveitsissä radikaalt, vaikka kyllä hyvin sekalainen puolue, kuitenkin ainoat, jonka mukana kommunistit voivat käydä ja näistä radikaaleista ovat edistyksellisimpiä Genfin ja Waadtlandin radikaalit.

Saksassa on vasta tulossa ratkaiseva taistelu porvariston ja rajottamattoman monarkian välillä. Mutta koska kommunistit eivät voi päästä ratkaisevaan taisteluun heidän itsensä ja porvarien välillä ennenkuin porvaristo nousee valtaan, niin kuuluu kommunistien etuihin auttaa porvaristoa mahdollisimman pian saavuttamaan herruus, kukistaakseen heidät mitä pikimmin. Kommunistien siis tulee hallitusta vastaan asettua vapaamielisten porvarien puolueen puolelle, samalla varoen etteivät joudu porvarien itsepetokseen tai usko heidän viekottelevia vakuuttelujaan porvariston voiton ihmeellisistä seurauksista proletariaatille. Ainoat edut, mitkä porvariston voitto tuottaa kommunisteille, ovat seuraavat:

1. Erinäiset myönnytykset, jotka tekevät kommunisteille helpommaksi periaatteittensa puolustamisen,

niistä keskustelun ja niiden levittämisen ja samalla proletariaatin yhdistymisen tiiviisti yhteen liittyneeksi, taisteluvalmiiksi ja järjestyneeksi luokaksi.

2. Varmuus siitä, että rajottamattomien hallitusmuotojen kukistumisen hetkestä astuu päiväjärjestykseen porvariston ja proletarien välinen taistelu.

Siitä päivästä lähtien tulee kommunistien puoluepolitiikka samanlaiseksi kuin niissä maissa, joissa jo porvaristolla on herruus.

Kommunistista kirjallisuutta

Suomalaisen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean kustannuksella ilmestyy:

Suomalaisten Kommunistien sarjajulkaisu:

- N:o 1. **Kommunismin periaate ja käytäntö.** Hinta 15 kop.
- N:o 2. N. Bucharin: **Kommunistien (bolshevikkien) ohjelma.** Hinta 1 rpl.
- N:o 3. Aukusti: **Suomen Sosialidemokratia ja vallankumous.** 20 kop.
- N:o 4. **Talonpojille** (ilmaiseksi jaettava lentolehtinen).
- N:o 5. **Mitä tahtoo Suomalainen Kommunistinen Puolue?** (Moskovan kokoukset). Hinta 50 kop.
- N:o 6. Kirj. I. Stepanov: **Työväen kontrollista — työväen hallintaan teollisuudessa ja maanviljelyksessä.** *)
- N:o 7. **Avoim kirje toveri Leninille.** Hinta 15 kop.
- N:o 8. **Maatalouskommunit Venäjällä.** Hinta 10 kop.
- N:o 9. L. Trotski: **Neuvostovalta ja yleismaailmallinen vallankumous.** Hinta 50 kop.
- N:o 10. K. Radek: **Kansainvälinen asema ja Neuvostovallan ulkopolitiikka.** Hinta 50 kop.
- N:o 11. A.N.S. ja O.J.P. **Porvarillinen hirmuvalta Suomessa.** *)
- N:o 12. **Sotilaan tehtävät kotijussa.** Hinta 10 kop.
- N:o 13. G. Sinovjev: **Kansainvälinen vallankumous on tulossa.** Hinta 20 kop.
- N:o 14. K. Manner: **Onko vallankumous kuollut?** Hinta 50 kop.
- N:o 15. K. Radek: **Sosialismin kehitys tieteestä teoksi.** 50 kop.
- N:o 16. Yrjö Sirola: **»Isänmaa on vaarassa — aseisiin!»** 25 kop.
- N:o 17. Karl Marx ja Friedrich Engels: **Kommunistinen Manifesti.** *)
- N:o 18. O. V. Kuusinen: **Suomen vallankumouksesta. Itse-arvostelua.** *)
- N:o 19. Lenin: **Valtio ja vallankumous.** *)
- N:o 20. Karl Marx: **Kansalaissota Ranskassa.** *)

- N:o 21. Arnold Struthahn: **Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan Perustuslaki.** Hinta 50 kop.
- N:o 22. L. Trotski: **Työ, kuri, järjestys, pelastavat Neuvostotasavallan.** Hinta 50 kop.
- N:o 23. Yrjö Sirola: **Kunnia Lokakuun vallankumouksen sankareille.** Hinta 25 kop.
- N:o 24. Jastrshembski: **Kuinka työmiehet luovat uuden järjestyksen.** Hinta 25 kop.
- N:o 25. Lenin: **Taistelu leivästä.** Hinta 25 kop.
- N:o 26. N. Bucharin: **Tsaarivallan kukistumisesta porvariston kukistumiseen.** *)
- N:o 27. G. Sinovjev: **N. Lenin.** Piirteitä elämästä ja toiminnasta. (Varustettu muotokuvalla). Hinta 75 kop.
- N:o 28. K. M. Evä: **»Kosto Suomen köyhälistön pyöveleille«.** Hinta 25 kop.
- N:o 29. Friedrich Engels: **Kommunismmin periaatteet.** Hinta 50 kop.
- N:o 30. K. Samoilova: **Elintarvekysymys ja Neuvostovalta.** Hinta 75 kop.
- N:o 31. K. Samoilova: **Mitä antoi lokakuun vallankumous työmiehille ja talonpojille.** *)
- N:o 32. N. Bucharin: **Alas imperialistiset rosvot.** *)
- N:o 33. Lenin: **Maalaisköyhälistö ja vallankumous.** Hinta 15 kop.
- N:o 34. Aukusti: **Valkoinen sosialidemokratia — punainen kommunismi.** *)

Merkillä *) varustetut ovat (tämän kirjasen ilmestyessä) vasta valmisteilla.

Uusia numeroita ilmestyy yhtämittaa. Saadaan S. K. Puolueen Agitatsionitoimistosta Kolokolnaja 15 sekä Vapauden kontto-reista Kabinetskaja 20 ja Simbirskaja 45.

S. K. Puolueen toimesta on ilmestynyt lentolehtiset: **»Kirje Maalaisköyhälistölle«, »Alas bolshevikit« ja »Elä tapa«,** joita jaetaan ilmaiseksi, samoin kuin puolueen Perustuslausuntoakin.

Tilatkaa!

Lukekaa!

Milä tahtoval kommunistil [bolshevikil]

Sen saat tietää lukemalla kommunistisia
(bolshevistisia) lehtiä.

Vapaus on jokapäiväinen lehti, joka valaisee maailman tapahtumia työväenluokan etujen valossa. Se selostaa Venäjän oloja ja suomalaisten rientoja Venäjällä. »Vapaus» tuo tietoja Suomesta ja taistelevan köyhälistön vallankumouksellisilta rintamilta koko maailmassa.

Kumous ilmestyy kerran viikossa. Tulkitsee kommunistista maailmankatsomusta artikkeleitten ja suomennosten kautta. Seuraa erityisesti Venäjän vallankumouksen saavutuksia ja maailman vallankumouksen kypsymistä. Maksaa 2 rpl kuukaudelta. Yksityisnumerot 60 kop.

»Vapautta» ja »Kumousta» saadaan tilata Pietarista: Kabinetskaja 20.

Tilatkaa!

Levittäkää! ----- Ruvetkaa asiamiehiksil